

Et besøk til Vatikanstatens meteorittsamling

Av Morten Bilet

Den katolske kirken i Vatikanstaten med paven i spissen har, som kanskje ikke så mange vet, en veldig flott meteorittsamling. Denne kirken har drevet med astronomiske observasjoner helt fra middelalderen og har i dag bl.a. et stort teleskop i fjellene i Arizona, USA. Men de har også et mye eldre observatorie i byen Albano Laziale, en times togtur utenfor Roma, hvor meteorittsamlingen er oppbevart. Stedet heter *Specola Vaticana*, og i oktober 2016 var jeg så heldig å få «audiens» til å besøke stedet og beskue samlingen. På jernbanestasjonen ble jeg møtt av en svært hyggelig mann ved navn

broder Robert J. Macke som er dagens konservator for samlingen, og som fortalte om observatoriets lange historie.

Samlingen er en av verdens største private samlinger, og brorparten er donert av en franskmann ved navn Adrien-Charles, markien av Mauroy. Den ble gitt i tre deler, først av markien selv i 1907 og 1912, og sist fra hans enke i 1935. Selv om samlingen i all vesentlighet er gammel, har den en rekke «godbiter» bl.a. en skive av pallasitten Finmarken fra Norge, som ble funnet i området rundt Alta i 1902. Denne har det franske paret sikkert byttet til seg fra den gang *Naturhistorische Hofmuseum*

Konservator og jesuitt Robert J. Macke foran det som står av meteoritter på display i Specola Vaticana.

i Wien hvor meteoritten ble solgt i 1904, nå det Naturhistoriske museet i Wien. Men den viktigste og kanskje samlingens mest spektakulære meteoritt ble donert i 1912 av John Ball (1872-1941) som den gang var leder for geologiske undersøkelser i Egypt. Den veier 154 gram og er en meteoritt fra planeten Mars som falt i El Nakhla El Bahariya, Abu Hommos-området i Egypt i 1911. Den er nå kjent under navnet Nakhla. Gaven ble gitt etter en forespørsel fra den gang *Specola*'s direktør Fr. Johann Hagen som var en østerriksk-amerikansk astronom.

En liten artig kuriositet for *Specola Vaticana* er at pavene, med sitt nærvær, velsignet stedet med å undertegne et dokument som henger på veggen. Men for å vise respekt for tidligere paver skrev man en mindre underskrift under paven over. Og slik fortsatte det til dagens pave hvor skriften er svært så liten i forhold til den første. Hvor det ender til slutt vites ikke.

En skive av den norske pallasitten «Finmarken», funnet i 1902.

Artikkelforfatteren og Robert J. Macke foran de astronomiske årbøkene fra slutten av 1600 tallet.

Hovedsamlingen ligger i magasiner.